

Handläggare
Emelie Hellström
Telefon: 08-50815044**Till**
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-12-18

Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid, KS 2025/1133

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS Dnr 2025/1133

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har i uppdrag att revidera riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid. Detta uppdrag har skett parallellt med en omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid.

De föreslagna ändringarna fokuserar på ett förstärkt barnperspektiv och vårdnadshavares gemensamma ansvar vid delad vårdnad med förtydligande att lämna in korrekta och mer informativa underlag från arbetsgivare. Ett nytt avsnitt om barn i behov av särskilt stöd har lagts till för att kunna göra en hållbar planering. Riktlinjerna har tagit bort skrivelse om fristående huvudmans möjlighet att söka tillstånd och få bidrag för omsorg på obekväm arbetstid.

Förvaltningen är positiv till de nya föreslagna riktlinjerna. Förvaltningen är positiv till att Stockholms stad utökar med dygnetruntverksamhet i egen regi från en verksamhet till två för att möta barns och familjers behov av omsorg på obekväm arbetstid. En generell utmaning som förvaltningen ser är att anpassa och organisera en verksamhet som ska möta barns behov från ett års ålder till tretton års ålder då dessa åldersgruppers behov skiljer sig åt.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss om *Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid* från kommunstyrelsen. Remissen vara besvarad den 30 december 2025.

Förskolenämnden fick uppdrag i budget 2025 att revidera riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid. De har gjort detta med utgångspunkt i 2024 års utredning gällande omsorg på

obekväm arbetstid parallellt med uppdraget om omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid.

Ärendet

Förskolenämnden har i budget 2025 fått i uppdrag av kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för omsorg för på obekväm arbetstid.

Utgångspunkterna i riktlinjerna är:

- Skollagen (2010:800)
- FN:s barnkonvention

I kap. 25 5§ skollagen anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs.

FN konventionen: *Artikel 3* – alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms som barns bästa.

Riktlinjerna gäller för den åldersgrupp som erbjuds omsorg på obekväm arbetstid, det vill säga barn i åldern ett till tretton år. Riktlinjerna utgår även från vårdnadshavares behov utifrån deras arbetstider med barnets bästa som utgångspunkt.

Omsorg på obekväm arbetstid erbjuds för barn till vårdnadshavare som har sin huvudsakliga försörjning genom förvärvsarbete där arbetstiderna ligger utanför ordinarie förskolas ramtider. I arbetet *Omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid* framgår att verksamheten ska förbättras ur ett barnperspektiv.

Riktlinjerna har reviderats med utgångspunkt i barnperspektivet. Öppettiderna i dygnetruntverksamhet utökas till kl. 17.30-07.30 för att ge bättre utrymme för måltider på lämpliga tider för barnet och för att möjliggöra för vårdnadshavare att hämta och lämna själva i högre grad.

De reviderade riktlinjerna beskriver särskilda fall då dygnetruntverksamhet inte är möjlig att omsorg i hemmet kan prövas. Omsorg i hemmet är en omsorgsform som kan innebära utmaningar. Detta gäller både avseende att upprätthålla en trygg och säker verksamhet för barnen samt säker arbetsmiljö för medarbetarna. Omsorg i hemmet bör därför tillämpas restriktivt och endast efter särskild prövning i samband med ansökan. Ansökan om omsorg i hemmet handläggs av förskoleförvaltningen.

Förtydligande av underlag som ska följa med ansökan om omsorg på obekväm arbetstid framkommer i revideringarna. De föreslagna ändringarna har lagt större gemensamt ansvar på vårdnadshavare med delad vårdnad som förutsätts ta ett större gemensamt ansvar för omsorg på obekväm arbetstid.

I nuläget får vårdnadshavare som ansöker om plats och uppfyller villkoren för omsorg på obekväm arbetstid plats. Antal platser för omsorg på obekväm arbetstid kommer att utökas när dygnetruntverksamheterna utökas till två, på Södermalm och Kungsholmen.

Barn i behov av särskilt stöd i förskolan behöver beaktas, vilket även påverkar omsorg på obekväm arbetstid. Det finns därför ett nytt avsnitt (avsnitt 5) om barn i behov av särskilt stöd där det framgår vad som bör gälla. Om anpassningar finns i den verksamhet som barnet vistas i på dagtid ansvarar vårdnadshavaren för att informationen delges ansvariga för omsorg på obekväm arbetstid.

Revideringen lyfter att barnets behov av omsorg på obekväm arbetstid ska förläggas utifrån lämpligt antal dagar och nätter i följd utifrån att barnet vistas i annan verksamhet dagtid. Barnet ska ha möjlighet att vara placerad på en av de förskolorna som bedriver omsorg på obekväm arbetstid.

I de reviderade riktlinjerna ansvarar förskolenämnden för att administrera, bedöma och fatta beslut på vårdnadshavares ansökningar.

Avsnittet i nuvarande riktlinjer om fristående huvudmans möjlighet att söka tillstånd och bidrag utgår.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp samt i pensionsrådet den 11 december.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till de nya föreslagna riktlinjerna. De nya riktlinjerna bidrar till ett tydligare barnperspektiv.

Förvaltningen är positiv till att Stockholms stad utökar med dygnetruntverksamhet i egen regi från en verksamhet till två för att möta barns och familjers behov av omsorg på obekväm arbetstid.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen anser att de reviderade riktlinjerna har ett tydligt barnperspektiv och att barnets bästa genomsyrar de föreslagna ändringarna.

Jämställdhetsanalys

Omsorg på obekväm arbetstid är viktigt för att främja jämställdhet. Förvaltningen anser att de reviderade riktlinjerna ger förutsättningar för att vårdnadshavare ska kunna få stöd med omsorg på obekväm arbetstid.

Tillgänglighet

Förvaltningen är positiv till att barn i behov av särskilt stöd lyfts fram i ett eget avsnitt i de reviderade riktlinjerna. Genom det nya avsnittet visar riktlinjerna att barn i behov av särskilt stöd ska få det stöd och anpassningar de har rätt till i alla verksamheter.

En generell utmaning som förvaltningen ser är att anpassa och organisera en verksamhet som ska möta barns behov från ett års ålder till tretton års ålder då dessa åldersgruppers behov skiljer sig åt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jonas Lauri

Stadsdelsdirektör

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Johanna Hult

Avdelningschef

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande - Budgetuppdrag- Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid
2. Bilaga - Reviderade riktlinjer
3. Bilaga - Nuvarande riktlinjer
4. Följebrev Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid, KS 2025/1133

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri	2025-12-01
Johanna Hult	2025-12-01